

CLUSTERS3 PROJEKT

“Leveraging Cluster Policies for successful implementation of RIS3”

“A klaszterpolitikák szerepének növelése az intelligens szakosodás alapú kutatási és innovációs stratégiák (RIS3) sikeres megvalósításáért”

AKCIÓTERV HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

I. rész – ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Projekt: CLUSTERS3 - Leveraging Cluster Policies for successful implementation of RIS3 (A klaszterpolitikák szerepének növelése az intelligens szakosodás alapú kutatási és innovációs stratégiák (RIS3) sikeres megvalósításáért)

Partner szervezet: HBMÖ - Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat

Egyéb partner szervezet: -

Ország: Magyarország

NUTS2: Észak-Alföld

NUTS3: Hajdú-Bihar

Kapcsolattartó: Tuska-Mátrai Melinda

E-mail: melinda.matrai@hbmo.hu

Telefon: +36 20 9733026

II. rész – SZAKPOLITIKAI VONATKOZÁSOK

Az Akcióterv által megcélzott szakpolitika:

Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe

Európai Területi Együtműködési Program

Egyéb regionális fejlesztési szakpolitikai eszköz

A megcélzott szakpolitikai eszköz:

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program - GINOP

Amint a projekt Pályázati Formanyomtatványában megfogalmazásra került, a GINOP célkitűzése a magyarországi kevésbé fejlett régiók gazdaságának ösztönzése, ugyanakkor ez az OP biztosítja a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia (RIS3) megvalósításához szükséges források meghatározó hányadát. Legfontosabb prioritásai a KKV-k versenyképessége, kutatás-fejlesztés és foglalkoztatás, támogatva egyben a turisztikai ipar, a vállalati energiahatékonyság, illetve az információ-technológia fejlesztését az alábbi célok köré csoportosítva:

- ✓ KKV-k versenyképességének és termelékenységének javítása
- ✓ Kutatás, technológia, fejlesztés, innováció
- ✓ info-kommunikációs fejlesztések
- ✓ energia
- ✓ foglalkoztatás
- ✓ versenyképes munkaerő
- ✓ turizmus
- ✓ pénzügyi eszközök

Az 1. prioritásra (KKV-k versenyképességének javítása, különös tekintettel a piacképes és együttműködő KKV szektor létrehozására) fókuszálva a legsürgetőbb feladat az együttműködés hajlandóság és az együttműködések hatékonyságának javítása, valamint a nemzetközi piacra lépés feltételeinek megteremtése. Annak felismerése, hogy a fenti célok elérését a klaszter, mint eszköz jelentős mértékben képes segíteni, ugyanakkor hozzájárul a RIS3 célkitűzések megvalósításához is, alapvető fontossággal bír. Bár a klaszterek/hálózatok számos ágazati szakpolitikai dokumentumban/operatív programban megtalálhatóak, a klaszterfejlesztési keretrendszer hiánya mind nemzeti, mind regionális szinten megnehezíti annak sikeres alkalmazását.

A RIS3-ban Hajdú-Bihar megye tudás régióként került meghatározásra: a GDP arányos K+F ráfordítás aránya meghaladja a hazai átlagot; a stratégia megfogalmazásában a tudásrégiók jövőképe a következő: a szakosodási irányokban kijelölt területeken a makrotérség és Európa meghatározó szereplőivé válnak, a tudáscentrumok megerősítésével és a vállalkozói szféra bevonásával olyan versenyelőnyökre tesznek szert, amelyek a nemzetközi élmezőnybe emelik

a választott szakosodási irányokban előállított tudást és termékeket. Az intelligens növekedés hazai szinten továbbgyűrűző hatása a többi régió felemelkedését is magával hozza.”¹

E jövőkép megvalósulásának feltétele a szakosodási irányok mentén történő gazdasági szerkezetátalakítás, az érintettek hatékony és folyamatos bevonása, tulajdonképp a négyes spirál szereplők (üzleti szféra, akadémiai – oktatási, kutatási - szereplők, közigazgatás, civil szervezetek és állampolgárok) eredményes együttműködése, Így a helyi innovációs ökoszisztémák erőteljes mértékben képesek hozzájárulni a célkitűzések, a jövőkép megvalósulásához.

A helyi, regionális és nemzeti érintettek együttműködése és támogató hozzáállása elengedhetetlen, beleértve a Debreceni Egyetem tudásbázisát; a klaszterek, mint a hármas/négyes spirál együttműködések meghatározó formái a RIS3 megvalósítás úttörői lehetnek nem csupán megyei, de hazai szinten is; fő feladatuk:

- ✓ az innováció felgyorsítása
- ✓ KKV-k együttműködésre történő ösztönzése
- ✓ versenyképességük növelése.

Egy megfelelő keretrendszer kialakításával világos szakpolitikai elkötelezettségre is szüksége van a következők érdekében:

- ✓ kedvező üzleti ökoszisztéma biztosítása
- ✓ új értékláncok kialakításának megkönnyítése
- ✓ magas szintű teljesítmény elérése, jelentős gazdasági hatás létrehozása

Általánosságban elmondható, hogy a gazdaságfejlesztés vonatkozásában a klaszterfejlesztés fontos szerepet játszik, azonban a hálózatosodás szintje és a cégek közös tevékenységei jóval a megkívánt szint alatt maradnak ahhoz, hogy a nemzetközi versenyképességet hatékonyan befolyásolják. A klaszterekkel kapcsolatos szakpolitikai munka immár két évtizedes Magyarországon; a különböző operatív programok számos esetben nyújtottak támogatást kezdő, fejlődő és akkreditált, professzionális klaszterek számára, lehetővé téve az együttműködési elképzelések hosszú távú tervezését, a klaszterek differenciálását, egy dedikált klaszterpolitikai intézmény felállítását, az üzleti együttműködések segítő pályázati felhívások kiírását, az együttműködő üzleti szereplők előnyben részesítését. Egyik oldalon mindez sikert jelent, másrészt viszont a klaszterek hosszú távú fellendítő hatása még mindig hiányzik.

Okulva az elmúlt évek kudarcaiból a klaszter együttműködések finanszírozása terén, az új megközelítés – hangsúly a professzionális klasztereken a kezdő klaszterek helyett – egy világosan megfogalmazott új irány várható az elkövetkezendő években:

- ✓ fókuszban az akkreditált klaszterek
- ✓ piacorientált projektek megvalósítása
- ✓ nemzetközi láthatóság erősítése

---

¹ Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia

A CLUSTERS3 projekt megvalósítása során olyan potenciálisan adaptálható jó gyakorlatok és megoldások kerültek megismerésre, melyek hatékonyan segíthetik a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat tevékenysége által megcélzott szakpolitikai eszköz javítását, lehetővé téve naprakészebb, megfelelőbb, igény vezérelt felhívások kidolgozását az alábbiak vonatkozásában:

- ✓ dedikált, megfelelően strukturált szakpolitika kimunkálása a szükséges ökoszisztéma létrehozása érdekében, világos kereteket nyújtva a klaszterfejlesztéshez
- ✓ klaszterkezdeményezések számának optimalizálása
- ✓ valós, hosszú távú együttműködések hiánya
- ✓ nemzetköziesítés alacsony szintje
- ✓ erősebb regionális klaszter koordináció igénye
- ✓ sikeres információáramlást/tapasztalatcserét lehetővé tevő platformok igénye
- ✓ klasztermenedzsment képességek hiánya

A fenti kihívásokra adott válaszok ígéretes és hosszú távú hatást gyakorolhatnak a következőkre:

- ✓ szelektív klaszterpolitika (valós működésű, ígéretes potenciállal rendelkező klaszterek támogatása)
- ✓ tudásáramlás és közös képzési tevékenységek javítása
- ✓ párhuzamos projektek összekapcsolása – klaszterek közötti együttműködések elősegítése nemzeti és nemzetközi szinten
- ✓ klaszterek nemzetköziesítésének erősítése.

III.rész – TERVEZETT TEVÉKENYSÉGEK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

---

1. TEVÉKENYSÉG REGIONÁLIS KLASZTER KONCEPCIÓ KIDOLGOZÁSA

---

1. Háttér

A Debrecenben, 2017. áprilisában megrendezett nemzetközi szakmai értekezlet konklúziói – Prof. Emanuela Todeva, Dr. Örjan Sölvell, Elwira Rycaj

A CLUSTERS3 projekt előkészítése, majd megvalósítása során egyértelműen megfogalmazásra került, hogy a nemzeti és regionális klaszter koncepció, vagy egyfajta stratégiai keret hiánya jelentős akadályt jelent a klaszterek, klaszterfolyamatok célkitűzéseinek, tevékenységeinek meghatározása során.

A Debrecenben megrendezésre került szakértői ülés (Peer Review) alkalmával nemzetközileg elismert szakértők segítettek a klaszteresedés, a klaszterfejlesztés területén tapasztalható megyei gyenge pontokat, hiányosságokat; ezek között elsőként szerepelt a klaszterpolitika hiánya.

A regionális szakértői csoporttal, illetve a Nemzetgazdasági Minisztérium klaszterpolitikáért felelős vezetőivel egyeztetve döntés született egy áttekintő jellegű, de egyben bizonyos kereteket megfogalmazó megyei dokumentum kidolgozásáról annak érdekében, hogy a megyében zajló klaszterfolyamatok egyrészt erősödjenek, hatékonyabbá váljanak, másrészt nagyobb mértékben segíthessék a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia céljainak elérését. A klaszter koncepció segítséget jelenthet a klaszterekhez, intelligens szakosodási stratégiához kapcsolódó intézkedések optimalizálásához, de jelentősen támogatja a jelenleg alacsonyabb szintű ágazatok közötti, klaszterekkel és innovációval kapcsolatos együttműködések javítását is.

2. Tevékenység

- ✓ A1.1 Hajdú-Bihar Megyei Klaszter Koncepció kidolgozása az Irányító Hatósággal történő együttműködésben, létrehozva a klaszterekkel kapcsolatos intézkedések átfogó stratégiai keretét, különös tekintettel az intelligens szakosodási irányokra és egy majdani nemzeti stratégiai keret kialakításának támogatására
- ✓ A1.2 A Koncepció Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés által történő elfogadása

3. Résztvevők

- ✓ GINOP IH – nemzeti szakpolitika felelős intézményeként segíti a koncepció megfogalmazását a nemzeti szükségletek figyelembe vételével
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara – a megyei KKV-k ernyőszervezeteként és az Enterprise Europe Network koordinátoraként tapasztalataikkal segítik egy stabil bázis kialakítását a koncepció kidolgozásához

- és megvalósításához, különös tekintettel a gazdaságfejlesztés és KKV szükségletek kérdéseire
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Fejlesztési Ügynökség – a megyei fejlesztések képviselőjeként a gazdaságfejlesztési kérdések területén segíti a koncepció kimunkálását
  - ✓ INNOVA Észak-Alföld Regionális Fejlesztési és Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft. – a regionális innováció meghatározó szereplője, segíti a RIS3 és a megyei szakosodási irányok beépítését a koncepcióba
  - ✓ MSE Magyar Sport- és Életmódfejlesztő Klaszter – klasztertapasztalataival és a jövőre vonatkozó igényeinek megfogalmazásával segíti a koncepció kidolgozását
  - ✓ Pharmapolis Debrecen Innovatív Gyógyszeripari Klaszter - klasztertapasztalataival és a jövőre vonatkozó igényeinek megfogalmazásával segíti a koncepció kidolgozását
  - ✓ Pharmapolis Innovatív Élelmiszeripari Klaszter - klasztertapasztalataival és a jövőre vonatkozó igényeinek megfogalmazásával segíti a koncepció kidolgozását
  - ✓ Szilícium Mező Regionális Informatikai Klaszter - klasztertapasztalataival és a jövőre vonatkozó igényeinek megfogalmazásával segíti a koncepció kidolgozását
  - ✓ Termál-Egészségipari Klaszter - klasztertapasztalataival és a jövőre vonatkozó igényeinek megfogalmazásával segíti a koncepció kidolgozását
  - ✓ Debreceni Egyetem – szilárd és nemzetközileg elismert tudás- és kutatóbázisként tapasztalataival, a hármas/négyes spirál együttműködések terén tapasztalt hiányosságok bemutatásával segíti a koncepció kidolgozását
  - ✓ Hajdú-Bihar Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány – a KKV finanszírozás és a vállalati támogatási igények megfogalmazásával segíti a koncepció kimunkálását
  - ✓ Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés – az Önkormányzat hivatalos szerveként elfogadja a koncepciót

4. Időkeret

- ✓ 2017. április – 2018. április

5. Költségek

- ✓ további speciális költségek nem várhatóak a megvalósítás során

6. Finanszírozási források

- ✓ nem releváns

2. TEVÉKENYSÉG HOSSZÚ TÁVÚ HÁLÓZATOSODÁS MEGALAPOZÁSA: RENDSZERES KLASZTER TALÁLKOZÓK A MEGYEI KLASZTER PLATFORM KERETÉBEN

---

1. Háttér

Interregionális Munkaülés, Torino, 2016 – Invest NI, Észak-Írország jó gyakorlata

“Hozzájárulás a Jó Gyakorlat Eszközökhöz”

Az Invest NI által a klasztereknek nyújtott technikai segédletben megfogalmazott tevékenységek:

- ✓ klasztercsoport munkaülés, mely során lehetőség nyílik az előzetes projekt javaslatok megvitatására és kiválasztására
- ✓ jó gyakorlatokhoz történő hozzájárulás a klaszterfejlesztés elősegítése, üzleti modellek és nemzetköziesítés stratégiák témaköreiben
- ✓ “mesterkurzusok” a klaszterfejlesztés előmozdítására

Hajdú-Bihar megye és a hazai klaszterpolitika vonatkozásában a következő várható hatásokkal lehet számolni:

- ✓ egyéb innováció-orientált intézkedés bővítése, kiegészítése, és nem másolása
- ✓ KKV-k ösztönzési lehetősége az innováció irányába történő elköteleződés terén
- ✓ vállalkozások kapacitásának és képességének fejlesztése humán, intellektuális, piaci és társadalmi tőke vonatkozásában
- ✓ az innovációs ökoszisztéma felépítésének fontos építőeleme

2. Tevékenység

- ✓ A2.1 Megyei Klaszter Platform létrehozása, rendszeres ülésezése a klaszterfejlesztés minden szereplőjének, illetve a csatlakozni szándékozók bevonásával
- ✓ A2.2 Tematikus munkaülések, platform rendezvények szervezése más régiók és hazai szakpolitikusok részvételével
- ✓ A2.3 Tematikus honlap kialakítása a CLUSTERS3 projektben megismert jó gyakorlatok és megoldások közzétételére: Jó Gyakorlat Adatbázis, feltüntetve a releváns partnerek és szakemberek elérhetőségét

3. Résztvevők

- ✓ GINOP IH – nemzeti szakpolitika felelős intézményeként segíti az átfogó és témaspecifikus szükségletek megfogalmazását
- ✓ KKV-k – valós KKV igények megfogalmazásával segítenek a hálózatosodás és klaszteresedés témájában
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara – segít a hálózati együttműködések terén megfogalmazni a szükségleteket, illetve a Jó Gyakorlat Adatbázis egyik végfelhasználója

- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Agrárkamara - segít a hálózati együttműködések terén (specifikusan agrár-innovációra vonatkozóan) megfogalmazni a szükségleteket, illetve a Jó Gyakorlat Adatbázis egyik végfelhasználója
- ✓ INNOVA Észak-Alföld Regionális Fejlesztési és Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft. – segít az innovációval kapcsolatos munkaülések kapcsán megfogalmazni a szükségleteket, illetve a Jó Gyakorlat Adatbázis egyik végfelhasználója
- ✓ MSE Magyar Sport- és Életmódfejlesztő Klaszter – aktív résztvevője a klaszter tapasztalatok áttekintésének, a klaszter platform találkozónak és munkaüléseknek
- ✓ Pharmapolis Debrecen Innovatív Gyógyszeripari Klaszter - aktív résztvevője a klaszter tapasztalatok áttekintésének, a klaszter platform találkozónak és munkaüléseknek
- ✓ Pharmapolis Innovatív Élelmiszeripari Klaszter - aktív résztvevője a klaszter tapasztalatok áttekintésének, a klaszter platform találkozónak és munkaüléseknek
- ✓ Szilícium Mező Regionális Informatikai Klaszter - aktív résztvevője a klaszter tapasztalatok áttekintésének, a klaszter platform találkozónak és munkaüléseknek
- ✓ Termál-Egészségipari Klaszter - aktív résztvevője a klaszter tapasztalatok áttekintésének, a klaszter platform találkozónak és munkaüléseknek
- ✓ Debreceni Egyetem – mint tudásbázis/akadémiai szereplő a klaszterekben, jelentős innovációs tapasztalatait és innovációs szemléletet, klaszter tapasztalatok átadását és a tematikus munkaülésekhez témameghatározást biztosít
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány – segít a klaszterekben résztvevő KKV tagok szükségleteinek meghatározásában az együttműködések terén, illetve segít megfogalmazni, hogyan lehet megoldásokat találni az innovációs hajlandóság erősítésére

4. Időkeret

- ✓ 2018. január – 2018. október

5. Költségek

- ✓ platform találkozók vendéglátási költségei, mivel a rendezvények helyszíne ingyenesen rendelkezésre áll
- ✓ Jó Gyakorlat Adatbázis a HBMÖ saját honlapján kerül publikálásra

6. Finanszírozási források

- ✓ saját forrás

3. TEVÉKENYSÉG KLASZTER MENEDZSEREK KAPACITÁS FEJLESZTÉSE

---

1. Háttér

Interregionális Munkaülés, Belfast, 2018 – Jó gyakorlat, Piedmont Régió

“Fórum a tapasztalatok megosztására”

A 7 találkozó megszervezése (minden klaszterszervezet esetében egy-egy) során az interregionális fórum lehetőséget biztosított a többi olasz régióval történő tapasztalatcserére a következő témákban:

- klaszterszervezetek szerepe (és jövőbeni kilátások)
- a klasztermenedzsment szervezetek által benyújtott projektek célkitűzése
- várható hatás a versenyképességre
- kulcstechnológiák
- együttműködés a vállalatok és a kutatóintézetek között
- projekt ütemezés (és főbb mérföldkövek)
- project felelősségi területek és partnerségek
- az eredmények népszerűsítésének módszerei

E rendezvények révén mind a régió és a bevonásra került vállalatok számára lehetőség nyílt az ötletek, szinergiák, esetleges project átfedések megvitatására.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat készen áll más megyékkel megvitatni a tapasztalatait, megoldásokat keresni a felmerülő kihívásokra annak érdekében, hogy sikeresen hozzájárulhasson egy kiegyensúlyozott, optimális klaszterstruktúra hazai kialakításához, valamint tapasztalt és képzett klasztermenedzserek biztosításához minden hazai klaszter esetében.

2. Tevékenység

- ✓ A3.1 Rendszeres klaszter menedzser találkozók szervezése hazai régiók/megyék részvételével, nemzeti szintű fórumot jelentve a klaszterek és hálózatok kapacitásfejlesztése terén; évi 2 találkozó tervezett
- ✓ A3.2 “Inspirációs katalógus” összeállítása a belfasti munkaülés során megismert, a Cluster Excellence Denmark dán szervezet által bemutatott jó gyakorlatokból segítve a megfelelő együttműködési partnerek megtalálását, az egymás igényeinek történő megfelelés értékelését

3. Résztvevők

- ✓ GINOP IH – nemzeti szakpolitika felelős intézményeként segít kialakítani és megvalósítani a legmegfelelőbb támogatást a klasztermenedzserek, klaszterszervezetek számára

- ✓ KKV-k – erőteljesen hozzájárulnak a klaszterekben résztvevő KKV-k igényeinek megfogalmazásához, különös tekintettel a kapacitással kapcsolatos hiányosságokra, hiányzó képességekre; az inspirációs katalógus végfelhasználói
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara – az Enterprise Europe Network koordinátoraként tapasztalataival segít az érdekelt felek közötti kapcsolatteremtés terén
- ✓ MSE Magyar Sport- és Életmódfejlesztő Klaszter – klasztermenedzsment igények megfogalmazása, a menedzser találkozók és az inspirációs katalógus végfelhasználója
- ✓ Pharmapolis Debrecen Innovatív Gyógyszeripari Klaszter - klasztermenedzsment igények megfogalmazása, a menedzser találkozók és az inspirációs katalógus végfelhasználója
- ✓ Pharmapolis Innovatív Élelmiszeripari Klaszter - klasztermenedzsment igények megfogalmazása, a menedzser találkozók és az inspirációs katalógus végfelhasználója
- ✓ Szilícium Mező Regionális Informatikai Klaszter - klasztermenedzsment igények megfogalmazása, a menedzser találkozók és az inspirációs katalógus végfelhasználója
- ✓ Termál-Egészségipari Klaszter - klasztermenedzsment igények megfogalmazása, a menedzser találkozók és az inspirációs katalógus végfelhasználója
- ✓ Klaszterek más hazai régiókból - klasztermenedzsment igények megfogalmazása, a menedzser találkozók és az inspirációs katalógus végfelhasználója
- ✓ Debreceni Egyetem – széles körű és szilárd tapasztalatokkal segíti a munkát menedzsment képesség erősítése, együttműködések, hálózati kapacitás építés területén a szakosodási témákban

4. Időkeret

- ✓ 2018. március – 2018. december

5. Költségek

- ✓ kizárólag a vendéglátási költségei, mivel a rendezvények helyszíne ingyenesen rendelkezésre áll
- ✓ az Inspirációs Katalógus elektronikus verzióban kerül publikálásra

6. Finanszírozási források

- ✓ saját forrás

4. TEVÉKENYSÉG SPECIÁLIS KLASZTERTÁMOGATÁSI PROGRAM LEHETŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

---

1. Háttér

Interregionális munkaülés, Torino, 2016 – Jó gyakorlat - Basque Country, SPRI

“Klasztertámogatási Program: Klaszterszervezetek éves akcióterveinek finanszírozása”

A hazai támogatási források és struktúrák továbbfejlesztése szempontjából érdekes egy ilyen jellegű támogatási megoldás megismerése, mely finanszírozást nyújt

- ✓ a más klaszterekkel történő együttműködések elősegítésére (klaszterek közötti együttműködés)
- ✓ közös nemzetközi projektekben történő együttműködésekre.

A fent említett finanszírozási célok teljesen összhangban vannak a klaszterek között együttműködésre, a nemzetközi kapcsolatok megerősítésére fókuszáló megújult hazai támogatási rendszerrel.

A nemzetköziesítés, technológia KFI, tehetség és stratégia területeken végzendő tevékenységeket tartalmazó, értékelésre benyújtandó Éves Akciótervek ötletének hazai adaptálása Hajdú-Bihar Megye esetében is sikerrel segíthetné a klaszterek munkáját.

A legjelentősebb tervezett hatások:

- ✓ közszféra és magánszféra erőfeszítéseinek összehangolása a RIS3-ban megfogalmazott KFI területekkel
- ✓ klaszterek KKV-k felé történő orientációjának erősítése
- ✓ kritikus tömeg jelentőségének hangsúlyozása

2. Tevékenység

- ✓ A4.1 Éves Akciótervekre alapozott finanszírozás megvalósítási lehetőségének vizsgálata, különös tekintettel a klaszterek közötti együttműködésre; első körben az Éves Akciótervek alkalmazhatóságának áttekintése a hazai rendszerben, majd egy hasonló, téma-specifikus támogatási lehetőség megvalósíthatóságának felmérése

3. Résztvevők

- ✓ GINOP IH – nemzeti szakpolitika felelős intézményeként segít feltárni egy új/módosított klasztertámogatási lehetőség potenciális alkalmazhatóságát
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány – KKV támogatásban szerzett tapasztalataival segíti a konkrét finanszírozási igények feltárását, az alkalmazhatóság módszereit

- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara – mint a hálózati együttműködések és partnerségek szervezésének és támogatásának tapasztalt szakértője, hatékonyan segíti a tevékenységek kidolgozását és megvalósítását
- ✓ INNOVA Észak-Alföld Regionális Fejlesztési és Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft. – mint a regionális innovációs tevékenységek koordinátora segíti az innovációval kapcsolatos (RIS3-ra fókuszáló) finanszírozási szükségletek és a jövőbeni elképzelések meghatározását

4. Időkeret

- ✓ 2018. március – 2018. november

5. Költségek

- ✓ potenciális finanszírozási források a GINOP struktúra és támogatási rendszer függvényében

6. Finanszírozási források

- ✓ GINOP és/vagy egyéb hazai források, amennyiben rendelkezésre állnak

5. TEVÉKENYSÉG ONLINE KÉPZÉSI LEHETŐSÉGEK A NEMZETKÖZIESÍTÉS ERŐSÍTÉSÉÉRT

1. Háttér

Interregionális munkaülés, Riga, 2017 – Jó gyakorlat, Piemonte Régió

“Online képzési eszközök az élettudományok területén működő KKV-k nemzetköziesítésének támogatására”

Az olasz partner által bemutatott gyakorlat célja az élettudományi ágazatban működő KKV-k versenyképességének fellendítése volt 3 projekt segítségével, melyek során kidolgozásra kerültek és elérhetővé váltak a nemzetközi üzleti kultúrához kapcsolódó erőforrások. Különböző eszközök, útmutatók, publikációk kerültek kidolgozásra, rendezvények kerültek megszervezésre a cégek nemzetköziesítésének elősegítéséért. A nyelvi és kulturális források kidolgozásával a 3 projekt hozzá kívánt járulni az élettudományok területén aktív európai kis- és középvállalkozások globális versenyképességének növeléséhez, különös tekintettel az Európán kívüli célországok vonatkozásában.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat elkötelezett a naprakész és könnyen elérhető módszerek és eszközök felkutatása iránt annak érdekében, hogy támogassa a klaszterekben részt vevő, vagy azokhoz csatlakozni kívánó KKV-k nemzetköziesítését. Az elektronikusan elérhető eszközök jelentik a legmegfelelőbb megoldást azok számára, akik lépéseket kívánnak tenni egy erősebb, hatékonyabb nemzetközi tevékenység irányába.

2. Tevékenység

- ✓ A5.1 Előre meghatározott témákban online/elektronikus anyagok felkutatása, majd javaslat annak hasznosítására a KKV-k körében, kifejezetten agrár-innováció és termál-egészségipar területeken, mint a megye két meghatározó szakosodási és innovációs területén
- ✓ A5.2 Elektronikus képzési anyagok (eszközök, útmutatók, kézikönyvek, publikációk) felkutatása és ingyenes hozzáférhetőségének biztosítása az európai és Európán kívüli üzleti és tudományos kultúrák terén
- ✓ A5.3 Nyelvi képzési lehetőségek felkutatása és továbbítása a klaszterekben részt vevő és más KKV-k számára a nyelvi készségek fejlesztése érdekében

3. Résztvevők

- ✓ GINOP IH – nemzeti szakpolitika felelős intézményeként elkötelezett a klaszterek nemzetközi tevékenységének támogatása iránt; segíti a képzési igények meghatározását, illetve a tevékenység megvalósítását
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara – a megyei vállalkozások ernyőszervezeteként és az Enterprise Europe Network koordinátoraként a

- képzések terén szerzett széles körű tapasztalataikkal és módszereikkel segítik a tevékenységek kidolgozását és megvalósítását
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Agrárkamara - a megyei agrárvállalkozások ernyőszervezeteként és az Enterprise Europe Network koordinátoraként a képzések terén szerzett széles körű tapasztalataikkal és módszereikkel segítik a tevékenységek kidolgozását és megvalósítását
  - ✓ MSE Magyar Sport- és Életmódfejlesztő Klaszter – segíti a konkrét képzési igények meghatározását, illetve az újonnan létrehozott eszközök végfelhasználója
  - ✓ Pharmapolis Debrecen Innovatív Gyógyszeripari Klaszter - segíti a konkrét képzési igények meghatározását, illetve az újonnan létrehozott eszközök végfelhasználója
  - ✓ Pharmapolis Innovatív Élelmiszeripari Klaszter - segíti a konkrét képzési igények meghatározását, illetve az újonnan létrehozott eszközök végfelhasználója
  - ✓ Szilícium Mező Regionális Informatikai Klaszter - segíti a konkrét képzési igények meghatározását, illetve az újonnan létrehozott eszközök végfelhasználója
  - ✓ Termál-Egészségipari Klaszter - segíti a konkrét képzési igények meghatározását, illetve az újonnan létrehozott eszközök végfelhasználója; mint a termál-egészségipari szereplők képviselője, hatékonyan segíti a szükségletek feltárását
  - ✓ Klaszterek más hazai régiókból - segíti a konkrét képzési igények meghatározását, illetve az újonnan létrehozott eszközök végfelhasználója
  - ✓ Debreceni Egyetem – tudásbázist nyújt mind az agrár-innováció, mind a termál-egészségipar területén
  - ✓ Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége Hajdú-Bihar Megyei Szervezete – segíti az igény-vezérelt képzési anyagok, egyéb alkalmazható eszköz összeállítását

4. Időkeret

- ✓ 2018. március – 2018. december

5. Költségek

- ✓ nem szükséges egyéb specifikus forrás; az elektronikus anyagok a HBMÖ honlapján vagy más partner szervezetek honlapján kerülnek publikálásra

6. Finanszírozási források

- ✓ nem releváns

6. TEVÉKENYSÉG ÖNÉRTÉKELÉSI ESZKÖZ A KLASZTEREK NEMZETKÖZIESÍTÉSI SZINTJÉNEK FELMÉRÉSÉRE

---

1. Háttér

Interregionális Munkaülés, Belfast, 2018 – Jó gyakorlat, Cluster Excellence Denmark

“Ellenőrző lista a Stratégiai Klaszter Nemzetköziesítés értékeléséhez”

A belfasti rendezvény során a Cluster Excellence Denmark (Klaszter Kiválóság Dánia) igazgatója által tartott nemzetközi képzés lehetőséget biztosított annak a széles körben alkalmazható ellenőrző listának a megismerésére, mely a klaszterek nemzetköziesítés terén történő értékelését segíti egy, a klaszter menedzserek által könnyedén használható eszköz által. Az eszköz kidolgozása eredetileg az ESCA (Európai Klaszterelemzési Titkárság) nevéhez fűződik, a klasztermenedzserek előzetes önértékelését segítette.

Az eszköz 5 fázison keresztül biztosítja a folyamat sikerét:

- ✓ Klaszter megértése
- ✓ Kompetenciák, érintettek és finanszírozás összefüggéseinek megértése
- ✓ Nemzetközi stratégia kidolgozása
- ✓ Stratégia megvalósítása
- ✓ A hálózat és a szolgáltatások fenntartása és fejlesztése

Ez a gyakorlat jelentős mértékben segíti a klaszterek nemzetköziesítésének erősítését nem csupán regionális, de nemzeti szinten is.

2. Tevékenység

- ✓ A6.1 3 oldalas önértékelési eszköz kimunkálása annak érdekében, hogy a klaszterek felmérhessék és értékelhessék hajlandóságukat, kapacitásukat és a nemzetköziesítés megértését az ESCA által a klaszterek minősítéséhez kidolgozott értékelési módszer

3. Résztvevők

- ✓ GINOP IH – nemzeti szakpolitika felelős intézményeként széles körű tapasztalatokkal rendelkezik a klaszterek értékelése és monitoringja terén; segíti az eszköz kidolgozását és alkalmazásának népszerűsítését
- ✓ Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara – segíti az eszköz sikeres kimunkálását és népszerűsítését
- ✓ Debreceni Egyetem – segíti az eszköz gyakorlati kialakítását

4. Időkeret

✓ 2018. március – 2018. július

5. Költségek

✓ nem igényel specifikus költségeket

6. Finanszírozási források

✓ nem releváns

IV. rész – MONITORING

Monitoring tevékenységek

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat a monitoring folyamat során nyomon követi az Akciótervben meghatározott tevékenységek megvalósítását, felmérve a folyamat hatékonyságát és az együttműködés hatását. A HBMÖ ellenőrzi, hogy a megfogalmazott intézkedések valóban megvalósultak-e, és milyen eredmények tapasztalhatók a tevékenységek megvalósítását követően.

A partnerek folytatják a közös tapasztalatcserét, az ismeretek, tanulságok megosztását az Akcióterv megvalósításának fázisában is. A jó gyakorlatot nyújtó és átvevő régiók folyamatos kapcsolatban állnak annak érdekében, hogy a megfogalmazott tevékenységek sikeres megvalósítása nehézségek nélkül megtörténhessen, és a kiválasztott gyakorlat adaptálásra kerülhessen az átvevő régióban.

A HBMÖ aktív marad a monitoring fázisban is:

- ✓ rendszeresen (3 havonta) ellenőrzi az egyes tevékenységek megvalósítását
- ✓ minden tevékenység esetébe folyamatos a kapcsolattartás és együttműködés a bevont érintettekkel
- ✓ minden, az egyes tevékenységek keretében megrendezett esemény dokumentálásra kerül (napirend, jelenléti ív, emlékeztetők, fotók)
- ✓ max. 2 oldalas értékelő jelentés (elvégzett feladatok és eredmények) minden egyes tevékenység lezárásakor
- ✓ kérdőívek kerülnek összeállításra adat- és információgyűjtési célból a tevékenységek nyomon követésére
- ✓ strukturált interjúk megvalósítása a klasztermenedzserekkel, klasztertagokkal és KKV képviselőkkel az előrehaladás nyomon követésére, a tevékenységek megvalósításának értékelésére, nem megfelelő eredmények esetén egy esetleges módosítás lehetőségével
- ✓ záró monitoring jelentés összeállítása (5 oldal) a 2. fázis végén, áttekintve a megvalósított tevékenységeket, az elért eredményeket és a megcélzott szakpolitikára gyakorolt hatást
- ✓ minden év végén részvétel az interregionális project találkozón a partner régiók előrehaladásának megvitatása céljából

A megfogalmazott tevékenységek megvalósításának hatékony nyomon követése érdekében a következő indikátorok kerültek meghatározásra:

Tevékenység			Kimenet indikátor		Eredmény indikátor
A1.1					
Hajdú-Bihar Megyei Klaszter	Konceptió kidolgozása		Klaszter stratégiai keretdokumentum száma		Jelenleg működő klaszterhez vagy együttműködési hálózathoz csatlakozó KKV-k száma
A1.2					
Konceptió	Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés által történő elfogadása		A Konceptiót megismerő és elfogadó megyei döntéshozók száma		Klaszterekkel/hálózatokkal kapcsolatos célkitűzések integrálása önkormányzati/ágazati stratégiai/operatív dokumentumokba
A2.1					
Megyei Klaszter Platform	létrehozása, rendszeres ülésezése		A Platformhoz csatlakozó érintettek száma		Megnövekedett együttműködési hajlandóságot mutató KKV-k százalékos aránya
A2.2					
Tematikus munkaülések, platform	rendezvények szervezése		Tematikus rendezvényeken résztvevők száma		A rendezvények témáiban megerősödött/magasabb szintű tudással rendelkező klaszter tag intézmények százalékos aránya
A2.3					
Tematikus honlap kialakítása, Jó	Gyakorlat Adatbázis		Látogatások száma a tematikus weboldalon		Az adatbázisban található jó gyakorlatot alkalmazó klaszter tagok száma
A3.1					
Rendszeres klaszter menedzser	találkozók szervezése		A találkozókon résztvevő klaszter menedzserek száma		Megerősödött klaszter menedzsment kapacitással rendelkező klaszterek százalékos aránya
A3.2					
“Inspirációs katalógus”	összeállítása”		A katalógus letöltések száma		Az inspiráló példákat megértő klasztertagok százalékos aránya
A4.1					
Klaszterek között együttműködést	segítő finanszírozás megvalósítási lehetőségének vizsgálata		Egyeztetések száma az új finanszírozás potenciális lehetőségeinek feltárásáról		Az új finanszírozási lehetőségeket elfogadó nemzeti döntéshozók száma
A5.1					
Tematikus elektronikus oktatási	lehetőségek felkutatása és népszerűsítése		A javasolt online rendezvényeken résztvevő érintettek száma		Erősebb és magasabb szintű nemzetközi aktivitást mutató klasztertagok százalékos aránya
A5.2					
Elektronikus képzési anyagok	összeállítása és elérhetővé tétele		Elektronikus képzési anyagok letöltéseinek száma		A nemzetköziesítésre vonatkozó magasabb szintű ismeretekkel rendelkező KKV-k aránya
A5.3					
Nyelvi képzési lehetőségek	felkutatása és népszerűsítése		A nyelvi képzési lehetőségeket hasznosító érintettek száma		Magasabb szintű nyelvi készségekkel rendelkező KKV-k/klasztertagok százalékos aránya
A6.1					
3 oldalas önértékelési eszköz	összeállítása		Az önértékelési eszközt alkalmazó klaszterek száma		Nemzetközi piacra lépéssel kapcsolatban nagyobb hajlandóságot mutató klaszterek száma

